

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

Ink. 2017-10-12

Akt.....M638-16.....

Aktbil.....704.....

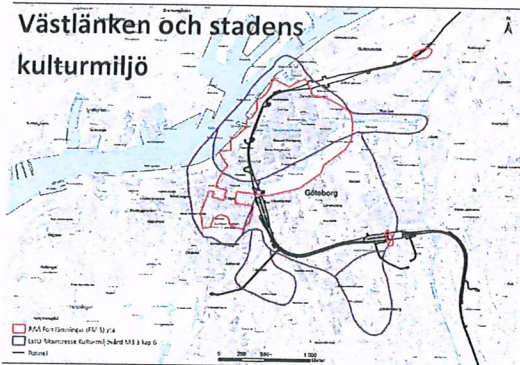
Villkorsförslag - Kulturmiljö

Presenteras av:

Andreas Morner Åhman, Antikvarie/arknolog
Lena Emanuelsson, Bebyggelseantikvarie

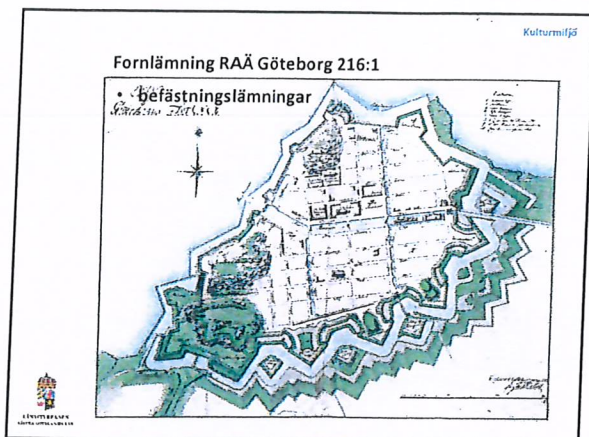
Västlänken och stadens
kulturmiljö

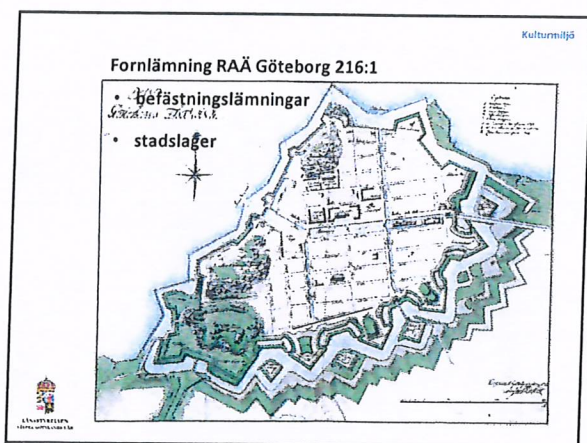

Fornlämningar som berörs av Västlänken

- RAÄ Göteborg 216:1, befästningslämningar och stadslager
- RAÄ Göteborg 135:1, Skansen Lejonet/Gullbergs fäste
- RAÄ Göteborg 500, Johannebergs landeri

Kulturmiljö

**Fornlämning RAA Göteborg 500
Johannebergs/landeriet**

Park- och trädgårds-lämningar

Ovan mark

- byggnader
- växter

Under mark

- terrasser
- odlingsbäddar
- gångar, mm

Kulturmiljö

**Regeringens tillåtlighetsprövning enligt 17 kap. miljöbalken
av utbyggnad av Västlänken**

För tillåtligheten ska följande villkor gälla:

1. Den inom korridoren närmare lokaliseringen och utformningen av Västlänken ska, efter samråd med Riksantikvarieämbetet, Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Göteborgs kommun, planeras och utföras så att negativa konsekvenser för kulturmiljön och stadsmiljön i övrigt, inklusive parker och grönområden, så långt möjligt begränsas.

Berörda fornlämningar ska så långt möjligt bevaras, synliggöras och införlivas i den nya anläggningen.

Kulturmiljö

Uppfyllelse av regeringens tillåtlighetsvillkor

bevara
införliva
synliggöra

Uppfyllelse av regeringens tillåtlighetsvillkor

bevara
införliva
synliggöra

Uppfyllelse av regeringens tillåtlighetsvillkor

bevara
införliva
synliggöra

30.

Kulturmiljövärden som skadas ska synliggöras i anläggningen. Synliggörandet ska fokusera på såväl enskilda delar av fornlämningar som på helheten i den kulturhistoriska berättelsen som de representerar.

Principer för hur berörda fornlämningar och deras sammanhang ska synliggöras ska redovisas till tillsynsmyndigheten innan tillståndet tas i anspråk. Principerna ska tas fram i samråd med Länsstyrelsen, Göteborgs Stad och Riksantikvarieämbetet och vara vägledande för synliggörandet av kulturmiljön.

Kulturmiljö

31.
Utbildning i kulturmiljövärden och hur skador på dessa ska undvikas ska ingå i projektets miljöutbildning.

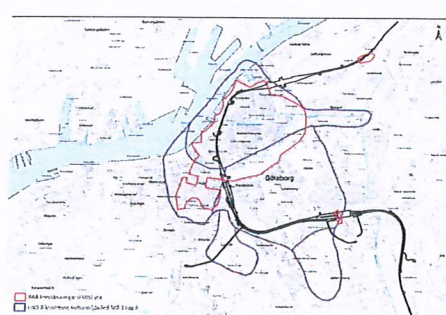

Villkorsförslag - Kulturmiljö

U1. Kompensationsutredning

Villkorsyrkanden - Kulturmiljö

Kulturmiljöer som påverkas av Västlänken

- Fästningsstaden Göteborg
- Gullbergs fäste/Skansen Lejonet
- Kungsparken Nya Allén
- Johannebergs landeri

Fästningsstaden Göteborg

Fästningsstaden Göteborg

- Värde: Fästningsstaden Göteborg bestod av vallar och murar, vallgrav, yttre befästningar och skansarna Lejonet och Kronan som yttre försvar. De bevarade befästningslämningarna har högt vetenskapligt värde.
- Skada: Irreversibla ingrepp i resterande delar av bastion Gustavus Primus (norr om Nordstan) samt utanföriggande pålspärr och sänkverk som berörs av västlänkens sträckning. Delar av Masthamnen vid Stora Hamnkanalen grävs bort. Ingrepp görs i delar av den välbevarade bastionen Christina Regina.
- Ingreppen innebär sammantaget en försvagning av den befästa staden.

SKANSEN LEJONET

Gullbergs fäste/Skansen Lejonet:

Värde: Lämningarna från Gullbergs medeltida fäste har ett mycket högt vetenskapligt värde. Skansen Lejonet är ett unikt historiskt landmärke och en av stadens få bevarade byggnader från 1600-talets slut.

Skada: Irreversibla ingrepp i delar av yttre försvarsanläggningen öster och väster om Gullberget med medeltida kulturlager. Lämningens vallar och kulturlager tas bort. Tunnel och spårdragningsmedför en visuell påverkan och bestående landskapsförändring.

Kungsparken/Nya Allén

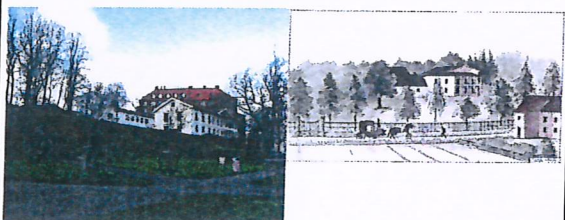
Kungsparken/Nya Allén

Värde: Det gröna parkbältet anlades efter rivning av befästningsverken och åtskilde den gamla staden inom vallgraven från den nya staden i samband med Göteborgs expansion. Parkens karaktär med trädplanteringar, gångar och vyer ger höga upplevelsevärden.

Skada: Ca 180 träd berörs, varav ca 110 träd flyttas eller tas ned i samband med grävande av schakt, trafikomläggningar och tillfälliga ytor i samband med byggnation. Även om nedtagna träd ersätts med nya träd efter västlänkens anläggande tar det lång tid att återskapa parkens höga upplevelsevärden. Parkens äldre karaktär och kopplingen mellan Haga kyrkplan och Kungsparken försvagas.

Johannebergs Landeri

Johannebergs Landeri

Värde: Landerimiljön har ett mycket exponerat läge mot Korsvägen. Landeriträdgården är den enda bevarade inom riksintresset.

Trädgårdsanläggningen har höga vetenskapliga värden som visar på äldre gåingar, terrasseringar och odlingar. Landeriet med sin trädgård har en stor potential som rekreativmiljö i det omgivande trafiklandskapet. I närheten ligger Lisebergs landeri.

Skada: Bergpåslaget för övergången mellan berg- och betongtunnel vid Korsvägen medför irreversibelt ingrepp i omfattande delar av den välbevarade landeriträdgården som schaktas bort.

U1. Kompensationsutredning

Sökanden ska utreda hur irreversibla skador på riksintresset för kulturmiljövärden (Göteborgs innerstad) och andra kulturmiljövärden ska kompenseras. Utredning ska omfatta konkreta förslag på åtgärder som syftar till att stärka kulturmiljövärdena. Utredningen ska också redogöra för ansvarsfördelning mellan berörda parter.

Förslagen ska tas fram i samråd med Länsstyrelsen, Riksantikvarieämbetet och Göteborgs stad. Utredningen ska främst inrikta sig på åtgärder för kulturmiljöerna nedan:

- Gullberg/Skansen Lejonet
- Fästningsstaden Göteborg
- Kungsparken Nya Allén
- Johannebergs landeri

Forts U1. Kompensationsutredning

Utredning "U1 Kulturmiljö" och förslag till slutliga villkor ska lämnas till mark- och miljödomstolen senast tre år från den tidpunkt då tillståndet tas i anspråk.

- Länsstyrelsens uppdrag är att tillse att kulturmiljövärden så långt möjligt tas till vara och att ofrånkomliga skador kompenseras. För ett hållbart samhälle ska den historiska staden fortsatt kunna förstås och upplevas.
- I samband med anläggandet av Västlänken är det viktigt att säkerställa att stadens kulturmiljövärden inte försvagas.
- Länsstyrelsen anser därför dessa villkor för kulturmiljö som skäliga.